

zijn deel maar toch in gemeen overleg, moesten zorgen voor het maken en onderhouden van de laan met haar bruggen en afsluitingen.

Samenwerking van ingelanden was dan ook onontbeerlijk. En hoe eenvoudig de aanleg en dus ook het onderhoud mocht zijn, al spoedig hebben zij de noodzakelijkheid ingezien om hun wederzijdsche rechten en verplichtingen contractueel vast te leggen.

Daardoor verkregen deze lanen een zeer eigenaardig karakter: kleine republiekjes binnen het bestuurlijk-, kleine waterschappen binnen het polderverband waartoe zij behoorden. In hoogste instantie geregeerd door de vergadering van ingelanden, welke echter gebonden was aan een grondwet – het laancontract of laanreglement – de uitvoering overlatend aan door haar gekozen laanmeesters, bijgestaan door den laanknecht. En laanmeesters hadden niet alleen te waken voor de naleving van het statuut der laan en de boeten te innen van de overtreders, zij hadden ook te beheeren en te onderhouden het gemeen bezit van ingelanden.

Dit laatste nu was in de eene laan belangrijker dan in de andere.

Terwijl het zich in sommige lanen beperkte tot de bruggen en hekken, omdat ook de weg en de slooten privaat eigendom van de ingelanden waren, ieder voor zijn deel, breidde het in andere zich uit tot de laan, in nog andere, en wel in de lanen met zomerhuizen, de lanen van vermaak, zelfs tot een of meer kampen land achter de tuinen, welk land dan ten bate van de laankas verhuurd werd.

Toch was het behalen van geldelijk voordeel niet het eigenlijk doel van dit gemeenschappelijk bezit, het was slechts iets bijkomstigs, voortgekomen uit den practischen geest van onze voorvaderen. Toen de groeiende stad dit dreigde te benemen, hadden ingelanden, om zich blijvend te waarborgen het onbelemmerd uitzicht uit hun tuinen of eigenlijk uit hun koepeles en zomerhuizen welke achter in den tuin stonden, langs de sloot die deze scheidde van het aangrenzend land, dit aangekocht. Niet enkel om het uitzicht, maar ook, zooals zij het zelf zeggen, om voor hun pluimvee en hunne familiën en huisgezinnen, daarop vrije wandeling te hebben. En dit lan-